

Regeerakkoord: Omzien naar elkaar en vooruitkijken naar de toekomst

16-12-2021 | Door Kees van Oostwaard, werkzaam bij
Fiscale Zaken Athora

Na de langste formatie - bijna 9 maanden - ligt er een nieuw regeerakkoord. Het regeerakkoord heeft als thema "Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst". Uiteindelijk zijn dezelfde vier partijen die Rutte III vormden, het met elkaar eens geworden. Het akkoord omvat 42 pagina's tekst (plus 5 pagina's bijlagen).¹ Daarnaast is er nog een Budgettaire bijlage regeerakkoord. In dit artikel geef ik een beschouwing van de belangrijkste punten inzake oudedagsvoorzieningen, eigen woning en belastingwetgeving.

Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst

Coalitieakkoord 2021 – 2025

VVD, D66, CDA en ChristenUnie

15 december 2021

Het regeerakkoord kent zeven thema's waaronder (versterking van de) democratische rechtsorde, duurzaam land, en bestaanszekerheid en kansengelijkheid. Bij de laatste twee thema's zijn met name de onderwerpen pensioen, eigen woning en belastingwetgeving terug te vinden.

Oudedagsvoorzieningen

*"We voeren het pensioenakkoord uit voor een goed en fatsoenlijk pensioen voor alle generaties."*²

Dat is in feite alles dat wordt gezegd over oudedagsvoorzieningen. Nu lag een koerswijziging met dezelfde politieke partijen als Rutte III op dit vlak ook niet voor de hand. Maar de geciteerde zin is wel heel mager voor zo'n belangrijk onderwerp.

¹ In omvang daarmee kleiner dan het vorige regeerakkoord

² Pag. 24 regeerakkoord

Woningmarkt (inclusief eigen woning)

Algemeen

Een greep uit de vele maatregelen voor de woningmarkt³:

- De coalitiepartners hebben afgesproken om de woningbouw te versnellen naar 100.000 woningen per jaar. Daarbij gaat speciale aandacht uit naar woningen voor starters, senioren en middeninkomens.
- Voor starters wordt bij het aanvragen van de hypotheek de actuele omvang van de studieschuld bepalend.
- Voor senioren moet het eenvoudiger worden om een deel van de waarde van de eigen woning op te nemen.
- Verder is het niet de bedoeling om gedurende de kabinetsperiode de zogenoemde 'loan-to-value' aan te scherpen.
- Het is de bedoeling om in heel Nederland te bouwen, zowel binnenstedelijk als buitenstedelijk.
- Er komt een meldplicht, registratieplicht of verhuurvergunning met name voor grote verhuurders.

Fiscaal

Opvallend is dat de hypotheekrenteaf trek onvermeld blijft in het regeerakkoord. Niet uitgesloten is dat het via een achterdeur - de vereenvoudiging van het belastingstelsel (zie hierna) - nog ter discussie komt. Maar in het regeerakkoord is het niet aan de orde.

Per 1 januari 2024 wordt de verruimde schenkingsvrijstelling voor woningen⁴ geschrapt.⁵ Dit betekent dat na tien jaar een einde komt aan deze vrijstelling. In 2014 is de vrijstelling als tijdelijke vrijstelling in de wet opgenomen. Vanaf 2017 kreeg deze een permanent karakter. Achteraf beschouwd is dat permanente karakter van korte duur geweest.

³ Pag. 12 en verder Regeerakkoord

⁴ Artikel 33, 5° letter c. en artikel 33a Successiewet 1956

⁵ Pag. 17 Regeerakkoord en pag. 21 Budgettaire bijlage regeerakkoord

⁶ Pag. 21 Budgettaire bijlage regeerakkoord

Met ingang van 2023 wordt de overdrachtsbelasting voor niet-woningen en op verkrijgingen door rechtspersonen en particulieren die niet langdurig in de woning gaan wonen, verhoogd van 8 naar 9%.⁶

Sparen en beleggen

In het regeerakkoord wordt er met geen woord over gerept, maar in de budgettaire bijlage wordt wel - beknopt - stilgestaan bij de voorgenomen wijzigingen in box 3. Erg concreet is het niet. Inkomsten uit vermogen zullen worden belast op basis van werkelijk rendement. Maar hoe dat werkelijk rendement wordt bepaald, is nog in nevelen gehuld. Wel is duidelijk dat de waardeontwikkeling van vastgoed in eerste instantie forfaitair wordt bepaald. De vrijstelling in box 3 wordt verhoogd tot € 80.000. Het nieuwe box-3-stelsel wordt per 1 januari 2025 ingevoerd.⁷

Belastingstelsel

In het regeerakkoord wordt de ambitie uitgesproken om het belastingstelsel te vereenvoudigen en te hervormen. Het nieuwe kabinet wil daartoe 'de eerste stappen' zetten.⁸ Ook hier geldt dat de die stappen niet erg concreet worden. De enige maatregel die wordt genoemd is het afschaffen van de middelingsregeling per 2023.⁹ In de 'Bouwstenen voor een beter belastingstelsel'¹⁰ werd dit al als een van de vele mogelijke aanpassingen genoemd. Waarom nu juist deze maatregel is uitgekozen, is nog onduidelijk. De middelingsregeling heeft een goede functie voor belastingplichtigen met een door de jaren heen (sterk) wisselend inkomen. Die zullen de dupe worden van de afschaffing van de middelingsregeling.

Slotopmerkingen

De contouren van de fiscale plannen van het nieuwe kabinet zijn geschetst. Met name voor box 3 is nog veel onduidelijk. De invoeringsdatum van 1 januari 2025 klinkt in ieder geval ambitieus.

⁷ Pag. 21 Budgettaire bijlage regeerakkoord

⁸ Pag. 23 Regeerakkoord

⁹ Pag. 22 Budgettaire bijlage regeerakkoord

¹⁰ Zie ook '[Bouwstenen voor een beter belastingstelsel](#)', Financieel actief 20-8-2020